

Revisorernas redogörelse för år 2007

Inledning

Kommunens revisorer har kommunfullmäktiges uppdrag att granska styrelsens och nämnders verksamhet samt att pröva om den sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisorerna skall också granska om kommunens räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig.

Sedan 2005 är det lagstadgat att fullmäktige skall fastställa finansiella och verksamhetsmässiga målsättningar för en *god ekonomisk hushållning*. I revisorernas granskningsuppdrag ligger att bedöma hur väl dessa målsättningar har uppfyllts.

Omfattning och inriktning

För revisorernas granskning gäller kommunallagen (KL), god revisionsord och det av fullmäktige antagna revisionsreglementet. Revisorernas uppgift är att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden.

I samband med granskningen har vi träffat samtliga nämnder och kommunstyrelsen för informationsutbyte och diskussion kring respektive nämnds verksamhet. Vi har lagt stor vikt vid respektive nämnds ansvarsutövande, dvs. nämndens förmåga att styra, följa upp och kontrollera verksamheten. Vi har poängterat den enskilde ledamotens ansvar för verksamheten i respektive nämnd.

I några fall har vi haft flera träffar med vissa nämnder då vi ansett att det har funnits skäl att diskutera vissa förhållanden grundligare. Det gäller framför allt BUN, socialnämnden, kommunstyrelsen samt miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Vi har dessutom genomfört ett antal granskningar som har syftat till att belysa vissa områden som vi har ansett vara viktiga att granska för att få en bild av kommunens verksamheter.

Revisorernas syn på kommunens ekonomi

Kommunens verksamhet 2007 redovisar ett positivt resultat. Dock kan vi konstatera att socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden återigen inte har lyckats följa den budget som fastställts av fullmäktige. Att anpassa verksamhetsvolymerna och därmed kostnaderna till det finansiella utrymmet är och kommer att vara avgörande för kommunens möjligheter att nå en god ekonomisk hushållning.

Ett oroande tecken är att skatter och statsbidrag har en lägre ökningstakt än verksamheternas nettokostnader. Det innebär att kommunens ekonomi urholkas såvida inte kommunens verksamheter kan anpassas till de tillgängliga ekonomiska resurserna.

Vi har i revisionsberättelsen kritiserat socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Vi konstaterar att de har brustit i sin förmåga att styra, följa upp och kontrollera sin verksamhet. Nämnderna har inte visat den handlingskraft som har varit nödvändig för att anpassa sin verksamhet till det finansiella utrymmet i Orsa kommun.

Vi vill också i detta sammanhang erinra om kommunstyrelsens övergripande roll och ansvar för samtliga nämnders verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens övergripande planering. Vi vill poängtera vikten av ett fortsatt utvecklingsarbete när det gäller utformning och uppföljning av verksamhetsmål kopplade till de finansiella målsättningarna för att möjliggöra en mer strukturerad styrning och ledning och uppföljning av kommunens verksamheter.

Större granskningsinsatser

Under verksamhetsåret 2007 har större granskningsinsatser skett inom följande områden:

- Granskning av delårsrapporten för perioden januari – juni 2007
- Granskning av socialnämndens ledningsorganisation
- Granskning av kommunens hantering av offentlighetsprincipen – registrering av handlingar
- Granskning av årsredovisningen 2007

Granskning av delårsrapporten för perioden januari – juni 2007

I enlighet med lagstiftningen om god ekonomisk hushållning skall en delårsrapport upprättas. Syftet med delårsrapporten är att fullmäktige en bild av den ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen under budgetåret, samt att ge ett underlag till eventuellt förnyat ställningstagande till kommunens fördelning av ekonomiska resurser och verksamhetens inriktning.

Delårsrapporten visade prognostiserade budgetavvikelser på -2,6 mkr. I samband med att kommunstyrelsen behandlade rapporten uppdrogs till samtliga nämnder att vidta åtgärder för att minska underskotten. Vi kan nu konstatera att dessa åtgärder inte räckte för att uppnå balans i budgeten.

Granskning av socialnämndens ledningsorganisation

Avsikten med granskningen var att belysa och analysera om socialnämndens ledningsorganisation är utformad och bemannad så att den på ett effektivt sätt kan leda socialtjänsten i Orsa kommun. Bakgrunden är de ständigt återkommande underskotten i nämndens budgetar under 2000-talet.

Granskningen visade att det finns en bristande funktionalitet i organisationens sätt att leda och styra sina verksamheter. Bristerna finns tydligast och i störst omfattning inom äldreomsorgs-/LSS - verksamheten. Den främsta orsaken är att socialchefen tillika är äldreomsorgschef. I granskningen konstateras att detta dubbla ansvar försvårar förvaltningens ledning av den totala verksamheten.

I övrigt hänvisar vi till den upprättade rapporten.

Hantering av offentlighetsprincipen- registrering av allmänna handlingar

Tryckfrihetsförordningen är en av Sveriges grundlagar. Den ger medborgarna möjlighet till insyn i all offentlig verksamhet. För att uppnå detta syfte krävs att offentliga myndigheter registrerar allmänna handlingar. Varje nämnd är en myndighet i lagens mening, vilket innebär att dessa ansvarar för att registrering sker på ett korrekt sätt.

Avsikten med granskningen var att undersöka om kommunens myndigheter (nämnderna och kommunstyrelsen) hanterar registrering och utlämning av handlingar på ett korrekt sätt.

Granskningen visar sammantaget att det finns brister i kommunens hantering av allmänna handlingar:

- inkomna handlingar registreras inte i tillräcklig omfattning
- utgående handlingar registreras inte i tillräcklig omfattning
- sårbar organisering av handlingshanteringen i myndigheterna
- det saknas dokumenthanteringsplaner/arkivplaner i de flesta myndigheter
- rutiner för utlämning av handlingar saknas i fler myndigheter
- kunskapen om offentlighetsprincipen och hantering av handlingar måste öka i kommunen

I övrigt hänvisar vi till den upprättade rapporten.

Granskning av årsredovisningen

Granskningen syftar till att ge underlag för uttalandet i revisionsberättelsen om att fastställa årsredovisningen. Därutöver görs en bedömning av kommunens ekonomiska läge och nämndernas samt kommunstyrelsens fullgörande av fullmäktiges uppdrag inom tilldelad budget.

Granskningen visar att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vidare bedöms årsredovisningen i allt väsentligt uppfylla kraven på rättvisande räkenskaper och vara upprättad i enlighet med god redovisningssed. Vi anser att kommunens ambition att skapa en informativ och lättläst årsredovisning har lyckats väl.

När det gäller den ekonomiska utvecklingen redovisar kommunen ett positivt resultat. Dock når man inte riktigt fram i de finansiella målsättningarna. När det gäller den verksamhetsmässiga måluppfyllelsen konstaterar vi likt föregående år att de verksamhetsmässiga målsättningarna måste utvecklas ytterligare före att det skall vara möjligt att dra relevanta slutsatser av redovisningarna. Vi konstaterar att det pågår ett arbete med att utveckla styrningen och ledningen av Orsa kommun. Vi ser det som mycket viktigt för Orsa kommuns framtida utveckling.

I övrigt hänvisas till den upprättade rapporten över årsredovisningen.

Övrigt

Revisionen har under flera år följt problematiken inom miljö- och hälsoskyddsnämnden. I sin roll som tillsynsmyndighet har nämnden och förvaltningen utsatts för kritik för sin lagstadgade tillsynsverksamhet. Denna kritik har inte kunnat hanteras på ett korrekt sätt. Detta har inneburit en otydlighet i nämndens uppfattningar kring sitt ansvar och sin myndighetsroll. Det har också inneburit en otydlighet och en osäkerhet i förvaltningens förhållningssätt till sitt verksamhetsuppdrag. Vi har träffat nämnden och förvaltningen under året och diskuterat problemet. Vi kan konstatera att nämnden fortsatt måste arbeta för att lösa de problem som finns.